

КНИГА

Во содржините на книгите се изнесуваат аргументи, факти - проекти, реализации и историски вистини за постоењето на автентична македонска куќа. Таа се споредува со во светот енциклопедиските познати куќи, како што се, Помпејската куќа, Кинеската куќа и Јапонската куќа.

Македонската техника на градење со цигла, камен и варов малтер станува универзална градба за сите поголеми градежни објекти, почнувајќи од јавните објекти за собири - базилики, цркви, храмови, вијадукти, аквадукти, мостови, бањи и др.

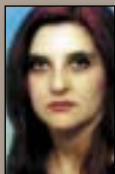

Третата книга "Духот на македонската градба" на авторот Петар Муличкоски, која се однесува за "Метаморфоза на современата македонска архитектура и урбанизам во духот на наследството и традицијата" е дел од авторовиот проект за "Културата на просторот". Проектот, кој е финансиран од Министерството за култура на Република Македонија, содржи три книги - првата под наслов "Духот на македонската куќа", втората "Духот на македонскиот град" и третата под наслов "Духот на македонската градба".

Содржината на овој проект претставува документарен и потврден истражувачки материјал од многубројни научни публикации - книги, стручни списанија, реализации, проекти и археолошки артефакти, познати културни историски споменици од научната и од стручната литература на бројни познати автори од повеќе области, особено во областа "Културата на просторот, градежништвото, архитектурата, урбанизмот и историјата".

МАЛА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

"Може да се констатира - вели авторот Муличкоски - дека презентираниот материјал е мала енциклопедија на градоградителството и на архитектурата на македонското регионално подрачје, соодветна за повеќето разновидни и стручни професионални читатели, образовани по историја на уметноста, архитектурата, урбанистичкото планирање, градежништвото и др. Материјалот е прегледан и среден во поглавја од најстаро време, од периодот на древната македонска држава на Филип II и империјата на Александар Македонски и неговите Дијадоси на трите континенти - Европа, Азија и Африка, познати како најблиски генерали на македонската армија на Александар Македонски. По смртта на Александар, сите тие ги основале познатите три кралства -

Пишува: Милева ЛАЗОВА

ДУХОТ НА МАКЕДОНСКАТА

КАРАКТЕРИСТИЧНИ МАКЕДОНСКИ КУЌИ

ДОРСКИ СТОЛБ, ПЕЛА И САРКОФАГОТ НА АЛЕКСАНДАР

Кралството на Антигоните во Македонија, Кралството на Селекуидите во Азија и Кралството на Птоломеите, кои владееле речиси 2-3 века на севкупното подрачје на Медитеранот и подалеку на исток до Индија. Тие се познати и со изградбата на нивните најголеми светски метрополи во тоа време, како што се, Пела, Вавилон во Азија и најголемата македонска метропола Александрија, град - ремек дело на класичниот македонски град, кој настанал како резултат на македонската урбанизација која датира од тој период, на сите три континенти".

На свој архитектонски јазик и со документирани историски и градежни артефакти од различни периоди авторот ја потврдува државотворноста на постоењето на македонската држава и народ уште од времето на првата македонска кралска династија, која му се припишува на кралот Пердика. Тој бил од Арг, по што неговата династија била наречена и Аргеади, уште за време на VII - VI век пред нашата ера, а тие се основачи на кралска династија со многувековно постоење. Во времето на

Анејците и на Спартанците - Грците биле издвоени племенски заедници кои меѓу себе постојано војувале, а живееле во мали градови наречени град држава или полиси со 5.000-10.000 жители.

ИСТОРИСКИ ВИСТИНИ

Во содржините на книгите се изнесуваат аргументи, факти - проекти, реализации и историски вистини за постоењето на автентична македонска куќа. Таа се споредува со во светот енциклопедиските познати куќи, како што се, Помпејската куќа, Кинеската куќа и Јапонската куќа.

"Македонски класичен град постоел, тој автентично и изворно бил присутен на македонската територија за време на IV век пред нашата ера, а го нема на Ахејската - атинска и спартанска територија! Што значи го нема на територијата на Грција, како Ахејски/грчки градови! Само за време на владеењето на македонската империјална држава на Александар тој го основал градот - Приене во IV век пред нашата ера, кој бил модел за сите градови по него, кои ги граделе Македонците, повеќето од нив го носеле името Александрија, а најпознати биле престолнината на Македонците - Пела и Александрија во Египет, како врвно дело на класичниот македонски град. Овој автентичен македонски град имал ортогонална улична и блокowska мрежа, во тоа време во него имало плански изграден водовод и канализационен систем - дренажен систем за одводнување на отпадните води и за снабдување со вода на населението до самите дворни места, исто така, се граделе јавни купатила и клозети. Овој класичен модел на град сè до денес претставува основен концепт на многу градови", објаснува авторот.

Авторот Муличкоски запишал дека автентичната древна македонска градба - столб, греда со декоративни архитрави и

НАЈСТАРА КУЌА ВО ОХРИД

цигла и камен со варов малтер максимално се експлоатирани за време на раниот среден век, најпрво ги презело градежништвото на Римската империја, а потоа и за време на експанзијата на новата религија - христијанството. Во наредниот период македонската техника на гра-

А ГРАДБА НИЗ ВЕКОВИТЕ

триаглести тимпанони, и масивен ѕид граден од цигли, камен и варов малтер, со својот дух континуирано се протега за време на Римската империја, во времето на исламот па сè до денес. Мермерните столбови со капители и канелури од типичниот македонски дорски стил се стилизирани капители, архитрави и мермерни триаглести тимпанони, украсени со скулптури и масивни конструктивни ѕидови со арки и куполи од

дење со цигла, камен и варов малтер станува универзална градба за сите поголеми градежни објекти, почнувајќи од јавните објекти за собири - базилики, цркви, храмови, вијадукти, аквадукти, мостови, бањи и др.

"Овој начин на градење по периодот на раниот среден век, кој бил распространет и на азискиот континент до каде што се протегаало Источното царство Византија, во наредниот период под исламската експанзија во целост и во континуитет бил преземен и натаму таа го практикувала и го развивала за своите потреби, особено во градењето на верските објекти - џамии со минариња, анови, амами-купатила, текиња, чешми и друго, кои се најевидентни во Македонија и на Балканот", додава авторот Муличкоски.